

Voor onze Kinderen!

**Wat de zee
aanspoelde**

EEN VERHAAL

DOOR

S. BISON

UITGAVE VAN
GEBR. DEN HERTOG — UTRECHT

Wat de zee aanspoelde.

EEN VERHAAL

DOOR

S. BISON.

GEBR. DEN HERTOG — UTRECHT.

HOOFDSTUK I.

Een Visschersgezin.

In het jaar der troonsbestijging onzer geëerbiedigde Koningin Wilhelmina stond er op het dorpje, dat we Zuidwijk zullen noemen, dicht bij het Noordzeestrand, wel een kwartier gaans buiten de kom dier gemeente, een lage en bouwvallige woning, het eigendom van visscher De Bruin. Dat huis moest noodzakelijk gerepareerd worden, maar de eigenaar was niet bij machte dit te laten doen; het ontbrak hem aan het benoodigde geld.

Hij had meermalen beproefd zijn woning te verkoopen, doch hij kon er geen liefhebber voor vinden. Het huis zag er dan ook erg onooglijk uit. Op het bemoste rieten dak lagen hier en daar oude lappen zeildoek om den regen tegen te houden. Wel stond dit niet fraai en lachte menigeen er om, maar De Bruin stoorde zich daar niets aan. „'t Is beter”, zei hij, „dat men om me lacht dan schreit”. De vensterluiken en de buitendeur zagen er verveloos uit, van den schoorsteen waren eenige pannen afgewaaid en de linker-muur begon te verzakken. Het huis vertoonde het beeld van armoede en verval. Was dan de eigenaar zóó arm, vraagt ge misschien, dat hij zijn woning niet kon laten herstellen? Als ge verder leest, kunt ge deze vraag best zelf beantwoorden.

Ge weet nu eenigermate, hoe dat huis er van buiten uitzag en dat die woning allesbehalve begeerd werd door een rentenier of een O.-W.-er. Nu we het van buiten hebben bekeken, willen we het van binnen ook eens zien. Misschien

valt dat nog wel mee. Ik raad u aan voorzichtig te zijn, anders stoot ge uw hoofd aan den bovendorpel van het deurkozijn. Op het straatje vóór de buitendeur stonden heel wat klompen, zoowel groote als kleine. We behoefden de deur niet te openen; zij was niet gesloten, maar stond op een kier. Binnentredende, riepen we in het kleine portaal luid de „volk!” en eenige sekonden daarna opende een knaap de deur van het woonvertrek.

„Moeder, er is volk” zei hij.

„Kom binnen,” sprak een vriendelijke stem. We gaven gevolg aan die uitnoodiging en traden groetend in de kamer. We zetten ons neer op stoelen met matten zittingen en sloegen een blik in het rond. We telden negen kinderen; een drietal meisjes zaten te breien, twee schilden aardappelen een zat te lezen, twee vermaakten zich met knikkeren en nummer negen lag kraaiend in een wieg.

De vrouw des huizes was bezig met boterhammen klaar te maken.

Toen voor ieder zijn deel op de tafel was neergelegd, gebood De Bruin stilte. Onmiddellijk werd door de kinderen dat bevel gehoorzaamd en elk zette zich op zijn plaats. Vader bad hardop. Dit gebed was eenvoudig en dankbaar. Toen het amen van zijn lippen klonk, at de familie met smaak op, wat zij uit de hand van den goeden God ontving. Of de kinderen niet meer zouden gelust hebben, is een vraag, die ik niet kan beantwoorden. Na afloop van den maaltijd sprak het hoofd van het gezin het dankgebed uit. Een deel van het jonge volkje ging buiten wat spelen, de oudere meisjes waren moeder behulpzaam. In dat gezin heerschte orde en regel, maar ook liefde. En waar liefde woont, gebiedt de Heere aldaar den zegen en het leven tot in eeuwigheid. Dat De Bruin visscher is, weten we, maar het was

ons niet bekend, dat hij reeds van zijn tiende jaar af op zee had gevaren. Hij vertelde ons eenige voorvallen uit zijn leven, hoe hij meermalen in doodsgevaar had verkeerd, maar door den Heere steeds was gered. We luisterden aandachtig naar zijn woorden: deze visscher was een gelukkige man. Hij kende den Heere Jezus als zijn Heiland. Al moest hij hard werken om zijn groot gezin te kunnen onderhouden, deze arbeid viel hem nooit te zwaar. God had hem een krachtig gestel en lust tot werken geschonken. Kon hij hier of daar buiten vischtijd op eerlijke manier nog iets verdienen, dan deed hij dat. Wel was de pot er menigwerf schraal, vooral 's middags. Vleesch of spek behoorde tot de uitzonderingen en kwam zelden op tafel; maar allen lustten gaarne gebakken of gestoofde visch, en dat is ook een gezond en smakelijk voedsel. De kinderen zagen er flink uit met hun bruinroode wangen en helderblauwe oogen.

Zijn vrouw had het altijd druk. Meermalen gebeurde het, dat zij 's avonds laat opbleef om kousen te stoppen of kleeren te verstellen, want zij stond er erg op, dat de kinderen netjes voor den dag kwamen. Vrouw De Bruin was een heldere en zuinige huismoeder, die met een gulden meér kon doen dan een ander met een rijksdaalder. Dit klinkt u misschien wel wat vreemd in de ooren, maar toch is het waarheid, dat acht meer is dan duizend.

Onder de negen spruiten waren zes meisjes en drie jongens. De oudste der dochters heette Anna. Deze was vijftien jaar en hielp moeder flink in het huishouden. De oudste zoon, Piet geheeten, telde elf jaar en was een echte robbedoes. Hij noemde zijn jongste broertje Jan altijd Duimpje, omdat deze zoo klein was, maar als vader thuis was, durfde Piet het niet doen.

Als vader op zee zich bevond tijdens de vischvangst, dan droeg zijn vrouw alleen de zorg voor het gezin, dan was haar taak dubbel moeilijk. De kinderen waren haar onderdanig en hadden moeder hartelijk lief. Kwamen er onder het jonge volkje eens kibbeltjes voor, door haar verstandig en beleidvol optreden wist zij den verstoorden vrede spoedig te herstellen. Reeds vroeg strooide zij het zaad van Gods Woord in de harten van haar kroost en sprak tot hen van Jezus, den Kindervriend. Zij was een vrome vrouw, die den Heere oprecht lief had. Nu dreef wederliefde er haar toe om ook tot haar kinderen te spreken over den eenigen Naam onder den hemel tot zaligheid gegeven, en dit deed zij op eenvoudige manier. Omdat zij den Heere Jezus door het geloof kende als haar Zaligmaker, kon zij ook het best tot haar kroost spreken over Hem; want als men iemand hartelijk liefheeft, dan spreekt men immers gaarne over dien persoon. Een jongen b.v. die in Amsterdam of Den Haag is geweest, weet van die steden te vertellen, wat hij met eigen oogen heeft aanschouwd. Zoo is het ook met hen, die Jezus kennen. Als vrouw De Bruin op haar praatstoel zat, zooals wel eens gezegd wordt, dan luisterden de kinderen met aandacht. Moeder bad en zong veel met haar kroost. Al had zij het ook nog zoo druk, onder haar bezigheden klonk een psalm of een christelijk lied. Zij had een opgeruimd humeur en was een verstandige vrouw, die van haar armoe ook nog wel eens wat schonk aan anderen, die het meer noodig hadden dan zij. Gelukkig leefde zij met haar man en de kinderen. Al was hun woning onaanzienlijk en al moesten man en vrouw ook hard zwoegen om door de wereld te komen, zij waren tevreden in hun stand. Zij vreesden beiden den Heere, en gaven hun kinderen een goed voorbeeld. In het boek Job staat (hoofdst. 28 : 28).

Maar tot den mensch heeft Hij gezegd: Zie, de vreeze des Heeren is de wijsheid, en van het kwaad te wijken is het verstand. Wie dit verhaal leest, wensch ik toe wat in onderstaand versje staat:

Jezus worde uw lust en leven,
 Alles geven
                   Aan den HEER',
 Niets meer voor ons zelf behouden,
                   Jongen, ouden,
                   Zoekt Zijn eer.

HOOFDSTUK II.

Een ongenooide gast.

„Moeder, moeder! kijk eens, wat een lief diertje ik gekregen heb!”

Onder dezen uitroep kwam Piet op een Woensdagmiddag de woonkamer binnenloopen. Heel voorzichtig droeg hij in zijn rechterhand een mandje, als bevatte het brekbare waar.

„Jongen, je maakt me aan 't schrikken,” zei zijn moeder vermanend, „wat heb je nu weer voor moois meegebracht?”

„Een hondje, moeder! kijk toch eens, wat een lief dier het is,” riep Piet jubelend uit. Hij had den hond uit het mandje gehaald en op de tafel gezet. Het dier keek bevreesd in het rond, want deze omgeving was hem vreemd.

„'t Is een mormel,” zei Anna, „bah! wat een leelijk beest!”

„Jij weet altijd wat”, snauwde hij haar toe, „ik zeg, dat het een lief diertje is” en om zijn plaagzieke zuster te

toonen, dat het werkelijk zoo was, streekte hij het over zijn zacht glanzende huid.

Zeker uit dankbaarheid likte de hond hem de hand. Zusters en broers stonden rondom de tafel, als had de familie nog nooit een hond gezien. Kleine Jaap trok even aan den staart van het beest; dat angstig naar Piet kroop.

„Mag ik hem houden, moeder?” vroeg Piet.

„Weet je wel, m'n jongen,” antwoordde zij hem lachend, „dat honden veel eten en dat er ook nog belasting voor betaald moet worden? We moeten zelf tobben om rond te komen en dan nog een ongenoodde gast er bij, die veel eet, niets verdient en geld kost, dat gaat niet, vent.”

Dat honden, al zijn ze ook nog zoo lief, veel lusten, ja, dat wist Piet heel goed; want op een keer had een vreemde hond zijn boterhammen, die hij eventjes neergelegd had op een duin, in een wip opgegeten; maar dat er bovendien nog belasting voor betaald moest worden, neen, dat was hem niet bekend. Wat weet een jongen ook van belasting? Kinderen eten, zooals het spreekwoord zegt, uit de korf zonder zorg en dat is maar gelukkig ook.

„Hoe kom je toch aan dat dier?” vroeg zijn moeder hem.

„Toon de Koekoek heeft hem mij gegeven”, luidde zijn antwoord.

„Hij zei tegen me: Piet, wil jij dit hondje hebben? Anders gooi ik hem met een steen om zijn nek in zee. Ja, zei ik en toen ik het diertje had, riep hij zeker tienkeer achtereen: koekoek!”

„Ik heb je al dikwijls gezegd, Piet!” sprak zijn moeder op vermanenden toon, „dat die man geen koekoek heet. Dat is een bijnaam, en nu wil ik niet, dat je hem in het vervolg meer zoo betitelt. Begrepen?”

„Ja, moeder”, antwoordde de knaap bedeesd. „Mag ik

het hondje houden?" vleide Piet. „Toe, moeder, zeg u maar ja."

„Als je vader het goed vindt, heb ik er ook niets tegen." zei vrouw De Bruin. „Zoek nu maar een kistje op, dan kan hij daarin gaan liggen." Dat behoefde moeder Piet geen tweemaal te zeggen.

Hij holde de trap op, zocht op den zolder naar een kist, doch vond er geen; maar Piet wist raad. Als visschersjongen wist hij heel goed, dat de zee allerlei voorwerpen op het strand werpt. Daar zou hij gaan zoeken en eenige oogenblikken later rende hij naar buiten.

„'t Is wat moois," pruttelde Anna, „een hond in de kamer. Die jongen heeft altijd wat raars. Verleden jaar had hij konijnen. Wie kon er gras voor zoeken? Ik. En toen ze verkocht werden, kreeg ik van de opbrengst niets. En nu een hond. Van mij krijgt het mormel nooit eten. We hebben er niets van dan last."

Zuster Anna was dien middag zeker in een booze bui. We zullen haar stilletjes laten pruttelen en eens zien, wat Piet opscharrelde voor zijn lief diertje. Op het strand vond hij niet, wat hij zocht.

„Zoek je soms wat, Piet?" vroeg hem een oude visscher.

„Ja Krijnsen."

„Wat?"

„Een kistje voor mijn hond."

„Ga dan maar met me mee. ik heb er wel een voor je."

Piet volgde den visscher, die welbehagelijk zijn pijpje rookte. Onderweg vertelde de knaap hem, dat hij van Toon de Koekoek een hondje gekregen en dat Toon zoo raar had gedaan. De visschersman zei niets en rookte maar. Thuisgekomen, gaf Krijnsen een stijfselkist aan den knaap, die hem daarvoor vriendelijk bedankte. „Geluk met je hond Piet!" zeide visscher lachend.

Met de slaapgelegenheid voor zijn hond op den rug, liep Piet fluitend naar huis. Zijn moeder gaf hem een paar oude wollen lappen, voorzichtig lei de knaap deze op den bodem der kist. Nu had zijn hond een zacht bed. Piet nam het diertje uit de mand en plaatste het met de meeste voorzichtigheid in zijn nieuw verblijf. Wat lag het daar lekker! De oogen van zijn jongen meester straalden van vreugde.

„Hoe moet die hond heeten, Piet?” vroeg zijn zuster Johanna.

„Dat weet ik niet,” gaf hij ten antwoord. „Moeder, welken naam zullen we hem geven?”

„Mormel”, antwoordde ongevraagd zijn plagerige zuster Anna, en begon toen om haar eigen aardigheid luide te lachen.

„Dat is geen hondennaam”, zei Piet.

„Noem hem Caro,” sprak moeder.

„Ja, Caro, dat is een mooie naam. O moeder, kijk eens, wat zit Caro ruim in zijn vel.”

„’t Wordt een reuzenhond, Piet!” plaagde Anna hem. „We kunnen nog plezier van dat beest hebben. Jij kijkt er zelf maar naar om, hoor! Ik bemoei er mij in het geheel niet mee.”

„Dat behoeft ook niet,” zei Piet. „Moeder zal het wel doen. Ik poets jouw schoenen ook niet meer. O, wat een lief dier is het toch! Als ik niet thuis ben, dan mag jij met hem spelen, Duimpje!”

Vrouw De Bruin hief waarschuwend haar rechterving omhoog en sprak op beslist toon: „Piet, je broertje heet geen Duimpje, maar Jan. Wanneer je hem nog eens zoo noemt, zal ik je straffen. Onthoud nu, goed, wat ik je heb gezegd.”

Beschaamd keek Piet voor zich. Meermalen had zij hem

liefderijk vermaand; dikwijls had hij moeder beloofd het niet meer te zullen doen, maar telkens vergat hij die belofte en kwam er van zijn goede voornemens niets. Dat gaat in den regel zoo, en niet alleen bij kinderen.

„Ik zal het niet meer zeggen, moeder!” zei hij met tranen in de oogen, „heusch niet. Het woord was uit mijn mond, eer ik er om dacht.”

„Dat wil ik wel gelooven, mijn Jongen,” sprak zij, „maar dat is volstrekt geen verontschuldiging voor je. Ken je ps. 141 vers 3 nog?”

„Jawel, moeder.”

„Zeg het dan eens op en dan moet Anna ook eens goed luisteren.”

Daar klonk 't uit den mond van Piet:

Zet, HEER', een wacht voor mijne lippen;
Behoed de deuren van mijn mond,
Opdat ik mij, tot geenen stond,
Iets onbedachtzaams laat' ontglippen.

„'t Is goed, Piet”, zei moeder. „Dit is een gebed van David, kinderen! O, neem het toch ter harte, al zijn jullie nog jong. Het te weten is niet genoeg; we moeten het ook nakomen. Als ik eens een half uur den tijd heb, dan wil ik jehui wel eens vertellen, hoe het komt, dat men visscher Dam den bijnaam heeft gegeven van Koekoek, en als je die treurige geschiedenis weet, vertrouw ik, dat je dien ongelukkigen man in het vervolg nooit meer zoo zult noemen.”

De kinderen zagen tranen in de lieve blauwe oogen hunner moeder.

Zij had ernstig gesproken en haar woorden schenen indruk gemaakt te hebben op het gemoed van Piet, die haar

snikkend om den hals viel en met bevende stem vroeg:
„Lieve moeder, wilt u het mij vergeven?”

„Gaarne, mijn kind”, antwoordde zij, „vraag den Heere of Hij je kracht wil schenken om tegen je zonden te strijden; want uit of van ons zelve kunnen we dit niet. Kinderen, gisteren las ik een mooi versje. Luistert eens: het is wel klein maar rein.

Dje de zonden mag verwinnen,
En bestrijden in Gods kracht,
Gaät den hemel juichend binnen,
Waar de Heiland op hem wacht.

En nu, vlug aan het werk, meisjes! want over een paar uur komt vader thuis.”

Op zijn teenen, als vreesde Piet zijn schat wakker te maken, liep hij naar den hond. Opdat Caro geen kou zou vatten, vouwde zijn jeugdige meester een afgedragen schort van moeder dubbel, en bedekte er een groot deel der kist mee. De hond gevoelde zich thans geheel op zijn gemak; ging in den vorm van een cirkel op de lappen liggen en hield met zijn staart zich de vliegen van het lijf. Af en toe keek Piet eens, hoe de „ongenooide gast” het maakte en ook zijn kleine broertjes en zusjes wierpen nu en dan een nieuwsgierigen blik op den rustig neerliggenden hond. Moeder had op een oud bord wat eten voor Caro klaargezet, welk voedsel gulzig door het dier werd verorberd.

Toen Piet den hond riep, sprong het fluks uit de kist, kwam kwispelend met den staart naar hem toe en likte hem uit dankbaarheid de hand. Een hond is een dankbaar en trouw dier. Hij hecht zich aan zijn meester, beschermt en verdedigt dien, als deze in gevaar verkeert. Piet streefde Caro en gaf hem allerlei liefelijke benamingen. Anna moest niets van den hond hebben.

Het dier was een doorn in haar oog; maar dat zou metertijd wel anders worden. Vrouw De Bruin zorgde er voor, dat het dier geregeld voedsel kreeg. Kwam de hond in de kamer met vuile pooten, dan kon Anna te keer gaan, of zij meesteres in huis was. Gedurende de eerste weken gedroeg zij zich zeer hardvochtig tegen Caro, met wien haar broertjes en zusjes zoo echt konden sollen en spelen. Al was hij een redeloos dier, voor 't geen hij kreeg, was hij dankbaar, en in dat opzicht maakte hij menig kind beschaamd.

HOOFDSTUK III.

„Op Hoop van Zegen”.

Dien naam droeg de visschersschuit van De Bruin. Het vaartuig was oud en had menigen storm getrotseerd. Zij was op de helling geweest om gekalefaterd te worden. Daar had men den eigenaar aangeraden het vaartuig te sloopen, maar hiervan wilde hij niets weten. Zooveel jaren had zij dienst gedaan, zij kon nog wel een poosje mee, en al wilde hij een nieuwe schuit koopen, waar moest hij het geld van daan halen om de koopsom te betalen? Rijke familie bezat hij niet om het hem te leenen of te schenken en men gaat er niet zoo gemakkelijk toe over om een armen man, al is die zoo eerlijk als goud, een bedrag ter hand te stellen onder voorwaarde dit later met de rente terug te geven. Zoo goed en kwaad het ging, was het vaartuig van binnen en van buiten wat opgeknapt.

„Ik zou de reis er niet mee aandurven,” had de meester-

knecht tegen De Bruijn gezegd. „'t Is een oude romp, de kracht is er uit.”

De eigenaar dacht, dat men overdreef en welke gemakkelijke betalingsvoorwaarden men hem ook aanbod, hij ging er niet op in. Was hij deze reis eens bijzonder gelukkig! Dan zou hij een nieuwe pink koopen, maar nu niet. Wij maken altijd plannen, maar de Heere bestuurt onzen weg en dat is zoo gelukkig. Het komt in den regel heel anders uit dan wij het ons hadden voorgesteld en toch, Gods weg is altijd de beste. De hemelsche Vader weet alleen wat goed en nuttig is voor Zijn kinderen. Het versje zegt zoo schoon:

Waar ons geen schepsel helpt, helpt Hij,

Als alles vlucht, staat Hij nabij;

In rust en vreugd, in nood en strijd,

Blijf Hij dezelfde 't allen tijd.

God had onzen visscher gezegend op velerlei wijze. De stoere visschersman kon zich niet herinneren ooit ziek geweest te zijn.

Steeds had hij den kost voor zijn gezin kunnen verdienen en al was de bete ook dikwijls schraal, zij waren er tevreden mee en morden niet. Tevredenheid is een groote schat, die bij weinig menschen gevonden wordt. Er is zooveel ontevredenheid in alle landen, een gevolg van onvrede, en daarom ook zooveel opstand of revolutie.

Het zijn niet altijd broodoproeren of verzet tegen de duurte, in den regel is het opstand tegen de wettige regeering des lands, omdat men God niet vreest. Schreeuwers en raddraajers, die er helaas ook in ons land gevonden worden, zaajen met milde hand het zaad der revolutie, dat, treurig genoeg, welig ontkiemt en niet zelden een vreeselijken

burgeroorlog ontketent. Wie tevreden is met hetgeen de Heere hem geeft, heeft een gelukkig leven en dat had visscher De Bruin met de zijnen. Klagen hoorde men hem nooit, en deed hij het, dan was het over zijn zonden. Wel waren er visschers, die met gloednieuwe vaartuigen in zee staken en met minachting op zijn vaartuig neerzagen, het hinderde hem niet: hij ging in stilheid met vertrouwen op God zijn weg.

Of de visscher nog eens in de gelegenheid gesteld zou worden om een nieuw vaartuig te koopen, wist geen mensch: dat was alleen aan den Heere bekend. Toen De Bruin in het huwelijk trad, was het schip nog maar kort zijn eigendom. Door zuinigheid en vlijt had hij een aardig sommetje geld bijeengegaard en daarvoor de pink gekocht, die hij den naam had gegeven van „Op Hoop van Zegen”. Aan Gods zegen is toch alles gelegen. Al draven en zwoegen we den ganschen dag, en de Heere houdt Zijn zegen in, dan is al onze arbeid tevergeefs.

Over een paar weken zou hij uitvaren en nu was hij er op uitgegaan om 'n tweetal knechts te huren. Andere visschers waren hem voorgeweest, maar ten slotte gelukte het hem toch een paar mannen te vinden, die bij hem in dienst wilden treden. Gaarne zou hij Piet ook meegenomen hebben, die jongen was pienter genoeg, maar de wet liet dit niet toe. Het volgende jaar dan mocht hij mee ter vischvangst. Blijmoedig kwam de visscher thuis en vernam spoedig het groote nieuws aangaande den hond. Vader moest lachen, toen hij het verhaal hoorde en vond het goed, dat Caro bleef. De Bruin moest den hond natuurlijk ook zien en Piet was wat in zijn nopjes, toen vader zei, dat het een liet dier was. Triomfantelijk keek Piet zijn zuster aan; maar Anna zag stijf en strak voor zich.

Er braken drukke dagen voor vader en moeder aan. De schuit moest zeilree gemaakt worden en dat was niet zoo'n gemakkelijk werk; maar met behulp der beide knechts kwam men op tijd klaar. Moeder zorgde voor proviand, kleeren en ik weet niet wat.

De jongens en meisjes hielpen ook een handje mee en na heel wat dragen en zeulen kwam alles aan boord. Natuurlijk liep Caro telkens mee, als er iets op de pink gebracht moest worden.

Voor de aardigheid liet Piet hem in den bek een waterketel dragen.

Zoo was dan alles in gereedheid gebracht en de dag van vertrek voor vader aangebroken. Biddend nam hij afscheid van vrouw en kinderen en met een hartelijk: tot ziens! was hij naar zijn schuit gegaan. Moeder met haar kroost waren op een hooge duin geklommen om het schip van vader te zien vertrekken. Een groot deel der visschersbevolking was op de been om de „Op Hoop van Zegen” zee te zien kiezen. Mannen en paarden trokken het vaartuig van het strand in zee.

De kinderen wuifden met hun zakdoeken en riepen luide: „dag vader! goede reis! tot ziens!” Caro kefte voortdurend als wilde het dier den vertrekkenden visscher ook een goede reis toewenschen. Zij oogden het schip na tot het een stip geleeek. Toen ging vrouw De Bruin met haar kinderen naar huis terug, waar zij haar man den Heere aanbeval en Hem smeekte om vader op zee te bewaren en te behouden en gezond te doen terugkeeren. Vader was heengegaan, maar zou hij terugkomen? Deze vraag beangstigde vrouw De Bruin niet weinig. Vaders schip dobberde nu op de ongestadige wateren der zee. Psalm 107: 12 zegt zoo treffend schoon:

Zij, die de zee bevaren
 Met schepen, rijk bevracht,
 Zien op de groote baren
 Gods wijsheid, gunst en macht;
 Daar leeren zij de daân
 Des Heeren klaar bemerken,
 En in de diepe paân
 Zijn groote wonderwerken.

Voortdurend verkeerren de zeelieden in gevaar, en toch gaan de visschers er op uit, onbevreesd en manmoedig, om in de zee hunne netten neer te laten, en er hun brood te verdienen. Heb achting en eerbied voor die stoere mannen. Zij trotseeren tal van gevaren voor u, voor mij. Menige visscher heeft zijn dood in de golven gevonden en toch zijn er gelukkig altijd menschen, die zich tot de zee voelers aangetrokken. Vergeten wij dan in onze gebeden hen niet, die voor ons de zilte baren doorklieven.

Het oude schip „Op Hoop van Zegen” was ter vischvangst uitgevaren voor vrouw en kroost. De eigenaar weet, dat hij thuis achtergelaten heeft een biddende vrouw en moeder. Hij is gerust, omdat hij weet:

God doet den storm bedaren;
 De golven zwijgen stil;
 Nu rijst de vreugd; de baren
 Zijn effen op Gods wil;
 Nu wijkt verslagenheid,
 Na zooveel angstig slaven,
 Daar God hen veilig leidt,
 In hun begeerde haven.

Dat geloof sterkte hem ook op de zee.

HOOFDSTUK IV.

Een treurige geschiedenis.

Het was gedurende een paar dagen stil in de woning van visscher De Bruin. Vaders stoel stond leeg. Wel had Jan dien zetel in beslag genomen, maar die kleine vent was vader niet. Er zouden wel eenige weken voorbij snellen, eer hij terug kwam. Langzamerhand werd het weer gezellig druk in het gezin van den visscher.

Als gewoonlijk dartelden de kinderen weer vroolijk rond en speelden buiten naar hartelust. Piet nam Caro dikwijls mee naar het strand, en liet hem dan in zee zwemmen. Meermalen deelde Piet zijn boterhammen met den hond, die onverzadiglijk scheen te zijn. Het gebeurde nog al eens, dat hij in de duinen een konijn ving. Trouw bracht het dier dit naar zijn jongen meester. Het wild vond zijn weg in de magen der kinderen. Zelfs Anna vond het leuk, als Caro een boutje thuis bracht. De hond groeide hard en toonde een flinke maag te bezitten. Bij de bureu ging hij geregeld op bezoek en van menigeen kreeg hij een brok.

Hij blafte wel tegen booze jongens, maar deed ze geen kwaad.

Kalm ging de tijd voorbij. Op een regenachtigen Zondagmiddag, toen de kinderen niet buiten konden zijn, herinnerde Anna moeder aan haar belofte.

„Dat is waar ook,” zei deze. „Ik zal gauw thee zetten en dan ga ik je een treurige geschiedenis vertellen.” Moeder verrichtte spoedig dat werk en de kinderschaar, gezeten aan de tafel, wachtte met ongeduld naar het verhaal. Met open mond zaten ze moeder aan te kijken, die het volgende vertelde:

„Het is nu ongeveer zeven jaar geleden, dat Toon Dam door twee knechts van zijn schuit gedragen werd naar het hok onder den toren, omdat hij plotseling krankzinnig was geworden. Als zijn knecht het niet verhinderd had, dan was Toon in zee gesprongen.

Op de uitreis deed hij al zoo vreemd; zijn knecht hield hem goed in de gaten. Door een hevige windvlaag werd Toon op het dek neergeworpen en stootte ongelukkigerwijze met zijn hoofd tegen een luik. Juist sloeg de zg. koekoeklok negen uur. Meer dood dan levend nam zijn knecht hem op en droeg hem naar zijn kooi. Den volgenden morgen klaagde hij over vreeselijke pijn in het hoofd.

„In je kooi blijven, baas!” zei de knecht, „tracht wat te slapen dan zal je wel weer opknappen.” Toon bleef in bed, maar had daar geen rust, 's Middags kwam hij aan dek, ging op 'n omgekeerde mand zitten en begon luidkeels eenige malen koekoek! te roepen. Daarna lachte hij om er akelig van te worden. De man was krankzinnig geworden. Zijn knecht vertrouwde hem niet en bond hem stevig vast aan den mast. Gelukkig waren er een paar andere visschers in de buurt, wien hij het treurige geval mededeelde. Ieder hunner stond een knecht af om den ongelukkige naar huis te brengen. Op de terugreis was hij nu en dan razend. Sterke handen hadden de meeste moeite om hem in bedwang te houden.

Zelfs in het holle van den nacht klonk zijn akelig geroep van koekoek. Zijn oppasser verzorgden hem zoo goed mogelijk. Toen het schip op het strand was, ging een hunner naar een dokter in de stad. Deze onderzocht den ongelukkige en schreef hem rust voor. Niemand op het dorp wilde Toon in hujs nemen, vandaar dat hij eerst een plaats kreeg in het torenhok. Een paar dagen later nam visscher Krijnsen hem

in zijn woning en belastte zich met zijn verzorging. Daar had de ongelukkige man het goed. Hij werd kalmer, en daar hij niet gevaarlijk was voor de omgeving, werd hij niet naar een krankzinnigengesticht vervoerd.

Zijn vader en zijn broer zijn ook gek geweest. Toon doet nooit iemand eenig leed. In zijn jongen tijd moet het een zonderling man geweest zijn. In de kerk mag hij niet meer komen. Meermalen is 't voorgekomen, dat hij onder het gebed of de prediking vijf of zesmaal koekoek riep, zeer tot ergernis der gemeente. Als het stormt of onweert, kan je hem altijd op het strand vinden. Dan kan Krijnsen hem niet in huis houden. „k Moet gaan visschen,” zegt hij dan en roept steeds koekoek! Arme, diep beklagenswaardige man! De dokter heeft gezegd, dat hij niet beter kan worden.

Algemeen noemt men hem Toon de Koekoek, maar ik hoor niet graag, dat men hem zoo betitelt. Nu weten jullie die treurige geschiedenis en nu hoop ik, dat niemand van jellui hem meer zoo zult noemen.” De kinderen hadden aandachtig geluisterd naar het verhaal. Piet was de eerste, die zei: „Ik zal het nooit meer zeggen, moeder! Ik wordt ook niet graag uitgescholden.”

„Uren lang.” vervolgde moeder, „zit hij soms op een duin in zee te turen. Ziet hij een visscherspink in de verte, dan roept hij luide: dat is mijn schip. Koekoek! Af en toe leest hij in den Bijbel. Soms zingt hij een psalm. Nooit groet hij iemand. Toen laatst vrouw Jansen begraven werd, stond hij ook bij haar graf. Hij ontblootte zijn hoofd en zei luide: Het is den mensch gezet eenmaal te sterven en daarna het oordeel. Toen hij dit gezegd had, verliet hij het kerkhof. Zie eens, sprak vrouw de Bruin, „daar gaat de ongelukkige man.” De oogen der kinderen richtten zich naar het raam en ja, daar zagen zij den krankzinnigen visscher gekleed in

zijn oliejas met den zuidwester op het hoofd in gebogen houding voorbijgaan. Nu en dan stond hij stil, keek schuw achterom en riep eenige malen met krijschende stem: koe-koek! Hoe akelig klonk zijn lach!

„Arme man,” zuchtte vrouw De Bruin. „O, kinderen, wat genieten we allen toch een onwaardeerbaar voorrecht, dat we ons verstand nog hebben. Bespot toch nooit een ongelukkig of gebrekkig mensch.

Heb medelijden met hen en kunt ge ze een dienst bewijzen, doe het dan. De Heere wil, dat we Hem liefhebben boven alles en onze naasten als ons zelve.”

Och! of wij Uw geboën volbrachten!

Genâ! o hoogste Majesteit!

Gun, door 't geloof in Christus, krachten,
Om die te doen uit dankbaarheid!

HOOFDSTUK V.

Noodweer.

Jeugdige lezer of lezeres! hebt gij de zee wel eens gezien? Dacht ge toen niet bij het aanschouwen dier onmetelijke watervlakte: Wat is God toch onuitsprekelijk groot en machtig? Ik herinner mij nog zeer goed het oogenblik, toen ik voor het eerst van mijn leven op het Noordzee-strand staande, een blik wierp op die oneindige watermassa. Mijn oogen werden vochtig van aandoening bij het aanschouwen van een dier groote wonderwerken van onzen God. Wat gevoelt de mensch zich dan klein, nietig en gering, niet waar? Groot zijn de werken des Heeren! Hij heeft ze alle met wijsheid gemaakt. 't Is zoo waar, wat de psalm zegt:

d'Onpeilbre zee bergt in haar ruimen schoot
 Een talloos heir van scheps'len klein en groot,
 Die in haar diept' al wriem'lend zich vergaren.
 Het golvend ruim der rustelooze baren
 Wordt steeds doorkruist van schepen, wijd en zijd.
 Daar zwemt en duikt het schubbig heir om strijd;
 Daar laat Gij zelfs den Leviathan spelen,
 Den schrik der zee in deze vreugde deelen.

De zee is het beeld der oneindigheid, maar ook dat der veranderlijkheid.

Bij helderen hemel rimpelt een zachte koelte haar oppervlakte. De zon spiegelt lachend in de dartele golfjes, die zich als het ware ter ruste leggen op het vlakke strand. Dan gaat er van de zee een beking uit, op het gemoed van dezen of genen knaap, die het leven van den zeeman benijdt, en hem doet uitroepen: geen schooner leven dan dat van den zeeman!

Maar als de losgebroken stormwind de wateren zweept en opstuwt tot hooge baren en dreigende stortzeeën, dan gevoelen we ons nietig en machteloos tegenover die onweerstaanbare kracht, welke de groote schepen omhoog tilt en op de kust verbrijzelt. Dan beklagen we den zeeman en benijden hem zijn lot niet meer. Elk ambt of beroep heeft zijn lief en zijn leed, 't geen ook duidelijk zal blijken uit dit verhaal.

Visscher De Bruin bevond zich reeds eenige weken op zee. Of hij gezond was of ziek, men wist het niet. Naar de gewone berekening kon hij binnen een paar dagen thuis komen. Verlangend zagen vrouw en kinderen uit naar de terugkomst van den geliefden man en vader. Moeders met haar kroost beklommen de hoogste duinen en tuurden lang in zee, of ze ook visscherspinken konden ont-

dekken, doch zagen ze niet. Wel konden ze in de verte blanke zeilen ontwaren, maar die verwijderden zich hoe langer hoe meer. Ook zagen ze rookwolken als groote pluimen, maar de visschervloot kwam niet in het gezicht. Zoo ging het dagen achtereen, maar men gaf den moed niet op. Het was wel meer gebeurd, dat de vloot een dag of tien over tijd aankwam. Voor de visschers werd gebeden in de gezinnen en in de Kerk. Menig hart dier visschersbevolking klopte onrustig in den boezem over het lange uitblijven der pinken. Men sprak elkaar moed in, maar dit baatte zoo weinig en nauwelijks was de zon aan den hemel verschenen, of daar gingen ze weer naar de duinen, mannen met vrouwen en kinderen, starende in de zee, of zij het langverwachte vaartuig niet konden ontdekken, doch tevergeefs. Kinderen speelden dartelend aan den voet der duinen, waar moeder vaak weenend zat. Er waren veel weduwen en halve weezen op het dorpje. Zou dat getal weer grooter worden? Dat was alleen den Heere bekend, in Wiens hand onze adem is. Vrouw De Bruin zocht meermalen de eenzaamheid om te bidden. Als haar kroost zich spelend vermaakte, gebeurde het dikwijls, dat zij zich afzonderde tot het gebed.

Die biddende moeder zocht het aangezicht des Heeren voor haar man, voor zich zelf en voor haar kinderen. Dan stortte zij haar hart uit voor den Heere als Hanna, van wie we lezen in den Bijbel.

Het is zulk een onwaardbaar voorrecht voor kinderen godvreezende ouders te mogen bezitten.

Het was op een Donderdagmorgen, dat vrouw De Bruin tot haar dochter Anna zei: „Er komt zeker storm; er vliegen zooveel meeuwen.”

Met een angstig oog zag zij naar het strand, waar die

stormvogels krijschend heen en weer zich bewogen. Haar veronderstelling werd bewaarheid. De bries ging weldra over tot een hevigen storm.

Wat huilde hij over de zee! De golven zagen zwart en beukten met woeste kracht de kust. De zee kwam in hevige beroering en joeg in wilde vaart haar golven naar het strand, waar ze met groot geweld uiteenspatten. Schreeuwend vlogen de meeuwen over de fel bewogen wateren. De storm, die wel een orkaan geleek, deed de bouwvällige visscherswoning van De Bruin nu en dan schudden.

't Was net, of iemand in den schoorsteen blies op een groote trompet.

De kinderen werden bang en gingen dicht bij hun moeder zitten.

De lucht zag zwart van wolken, kletterend viel de regen neer. 't Was vreeselijk weer. Akelig klonk boven het gehuil van den wind het geroep van koekoek. De krankzinnige visscher stiet telkenmale dezen kreet uit.

„'t Is noodweer, kinderen!” zei vrouw De Bruin op ernstigen toon.

„De Heere behoeve vader en de andere visschers!” Hevige windstooten deden de vensterluiken rammelen. Rommelend rolden de donderslagen over het strand, felle bliksemstralen doorkliefdén de lucht. Angstig zagen de kinderen haar moeder aan. Piet had geen lust om met den hond te spelen, die in een hoek was gekropen.

's Heeren stem, op 't hoogst geducht,
 Rolt en klatert door de lucht;
 Berst, met vreeselijk geluid,
 Op de groote waat'ren uit,
 Klinkt, met nadruk en vermogen,
 Heerlijk uit de hemelbogen,
 't Schepsel beeft en staat verwonderd,
 Als de God der eere dondert.

Moeder ontsloot den Bijbel en las daaruit voor psalm 91.
„Hoe zou het met vader gaan, moeder?” vroeg Piet angstig.

„Dat weet ik niet, m'n jongen,” antwoordde zij hem, „maar je hebt gehoord, dat we onder de hoede des Heeren overal veilig zijn. God is overal. Komt, kinderen, laten we nederknielen en den Heere vragen, of Hij Zijn bewarende hand over de visschers ter zee wil uitstrekken.”

Het was een aangrijpend tooneel, die biddend neergeknielde moeder met haar kroost. De kinderen weenden en ook in de oogen van moeder blonken tranen. Een harde windstoot wierp den schoorsteen van het dak en verschrikte de kinderen niet weinig. Moeder stelde hen gerust en haar woord deed de vrees wijken.

„De meester heeft gisteren op school gezegd,” zei Piet,

Wie op den hoogen God vertrouwt,
Heeft zeker op geen zand gebouwd,

en dat is zoo, niet waar, moeder?”

Deze knikte toestemmend: zij kon niet spreken: 't was, of haar de keel werd dichtgeknepen.

„God zal vader bewaren!” riep Piet uit, terwijl hij zijn oogen afdroogde.

„Hoe weet jij dat?” vroeg Anna, hem verwonderd aanziende.

„Wel,” gaf hij ten antwoord, „moeder heeft gisteren uit den Bijbel voorgelezen: Roep Mij aan in den dag der benauwdheid en Ik zal er u uithelpen. En de Bijbel liegt niet.”

Flink gesproken. Piet! Hij klemde zich vast aan die heerlijke belofte van het onbedriegelijke Woord Gods, dat nooit beschaamd of verlegen doet uitkomen.

God geeft den wensch van allen, die Hem vreezen
Hun bede heeft Hij nimmer afgewezen.

Het bulderen van den storm bedaarde: de orkaan had uitgewoed. De zwarte wolken, die het azuur des hemels eenige uren aan het gezicht der oogen had onttrokken, waren als weggevaagd. Helder en vriendelijk scheen de zon weer in al haar pracht en luister. De zee werd kalmer, hoewel de deining nog sterk was.

Waar ge u ook moogt bevinden, 't zij te land of ter zee, in welke omstandigheden ge ook moogt verkeerem, onthoudt, mijn jeugdige vriend of vriendin, dat de berijmde psalm zegt:

Wie Hem aanroept in den nood,
Vindt Zijn gunst oneindig groot.

HOOFDSTUK VI.

Na den storm.

„Moeder,” vroeg Piet, „mag ik met Caro eens naar 't strand gaan?”

„Waarom?” luidde haar wedervraag.

„Daarom, moeder. Ik kom gauw terug.”

„Ga dan maar eens kijken, maar voorzichtig, hoor!”

Het was, of Caro verstond, wat vrouw De Bruin had gezegd. De hond kwam uit den hoek van de kamer te voorschijn om met zijn meester uit te gaan. Piet bevestigde een touw aan den halsband van Caro en daar gingen ze heen, de kleine baas met zijn vriend. Tal van oude visschers liepen reeds op het strand en tuurden in zee, of zij niet een schip konden ontdekken, dat in nood verkeerde; vrou-

wen en kinderen bevonden zich op de duinen om te zien, of de visschersvloot nog niet kwam.

Maar de pinken lieten op zich wachten. Toch bleef men nog geruimen tijd vertoeven, doch tevergeefs.

Ouden van dagen beweerden, dat zij in geen jaren zulk vreeselijk weer hadden beleefd. Visscher Krijnsen, met wien we reeds kennis hebben gemaakt en die weer met smaak zijn pijpje rookte, zei, dat er zeker ongelukken op de zee waren gebeurd.

Hij, die oude zeerob, stond in hoog aanzien bij de visschersbevolking van het dorp. Wat hij sprak, werd geloofd. Zijn blik was ernstig en leunend op zijn esschen stok, liep hij met eenige mannen verder het strand op.

„Ik vrees”, zei hij tot zijn metgezellen, „voor de schuit van De Bruin. Hoe hij met die oude kast in zee dorst gaan, is me onverklaarbaar. 'k Heb het hem ronduit gezegd, dat hij roekeloos handelde, maar de man is arm. Komt hij met zijn schuit terug, dan is 't mij een wonder.”

Geen der andere personen sprak een woord. De rusteloze zee stuwde haar golven naar het strand, waar zij klotsend en schuimend uiteenspatten tot groot vermaak der jeugd, die zich niet weinig vermaakte met dit grootsche schouwspel en niet meer dacht aan het woeden van den orkaan.

„Zie eens”, sprak Krijnsen, „bedriegen mijn oude oogen mij of is het werkelijkheid, komt daar niet een flesch aandrijven?”

„Ja”, antwoordden eenige stemmen tegelijk, „het is zoo”. Al hobbeland en dansend op de golven kwam het glazen voorwerp steeds nader. Een der mannen greep het en reikte het over aan Krijnsen, omdat die de oudste in jaren was. Met beven: vingers ontdeed hij de flesch van de kurk, hield haar onderstboven en toen rolde er een papier uit,

waarop met duidelijke letters in potloodschrift geschreven stond:

„'t Is noodweer op zee; ik vrees, dat we vergaan. Het schip is zwaar lek. Harmen is overboord geslagen en verdronken. Bid voor ons.”

„Op Hoop van zegen.”

Onthutst zag de een den ander aan. Zou het angstige vermoeden waar zijn? Krijnsen, die in zijn leven op zee veel had doorgemaakt, was de eerste, die de pijnlijke stilte brak, door te zegen: „Zijn vrouw mag er niets van weten, hoor mannen!”

Hij bedoelde het wel goed, maar één had het briefje hooren voorlezen en dat was Piet. Ongemerkt was hij met Caro die mannen nageloopt en zoo had hij vernomen, wat er op het briefje stond. Hij kreeg een gevoel over zich, of hij een flauwte zou krijgen, toen hij het briefje hoorde voorlezen. Hij bleef gelukkig op de been, maar verlangde naar huis. Hij rukte aan het touw, dat echter brak. De hond, zich vrij voelende, liep hard weg en al het roepen van Caro! Caro! baatte totaal niets: de hond liet zijn meester alleen staan en wilde genieten van de vrijheid. Laten we het dier maar aan zijn lot over en gaan we in gedachten met Piet mee naar huis.

De levenslustige, vroolijke knaap van tevoren liep geheel terneergeslagen het strand af en richtte zijn schreden naar de ouderlijke woning, waar hij aan zijn lieve moeder mededeelde, wat hij vernomen had. De arme jongen barstte in tranen los. Zijn moeder liet hem uitschreien: het zou hem goed doen. Toen hij wat kalmer was geworden, zei ze tot hem: „Piet! bij den Heere zijn alle dingen mogelijk. Heb je van morgen zelf niet gezegd, dat God vader zal be-

waren: Er staat op het briefje niet: wij vergaan, maar ik vrees, dat wij vergaan. Laat ons moed houden."

Moeder sprak hem moed in. Zij klemde zich vast aan een stroohalm, evenals een drenkeling dit doet. Zij hoopte en doet hoop niet leven? De apostel Paulus heeft ook over de hoop geschreven en wel over de hoop van een Christen.

De kinderen gevoelden geen lust meer tot spelen. Zij waren zeer onder den indruk van het nieuws, dat zij vernomen hadden.

Moeder raadde hen aan vroeg naar bed te gaan: dan vergaten zij den doorgestanen angst en dan was zij met haar gedachten alleen. Het was stil in het vertrek, toen de kinderen zich ter ruste hadden begeven. Alleen het tikken van de ouderwetsche Friesche klok verbrak de doodsche stilte. IJverig breide moeder voort. Zij hoorde gekrab aan de deur. Opstaande en de deur zacht openende, sloop Caro binnen, die iets in den bek hield. Nieuwsgierig keek hij in de kamer rond, als zocht hij zijn meester. Toen hij dien niet zag, liep hij kwispelstaartend naar vrouw De Bruin en lei voor haar voeten neer, wat hij in zijn bek had. Het was een lederen tasch, doorweekt van het zeewater. Zij bekeek het voorwerp aan alle kanten en kreeg het met veel moeite open. Er bevonden zich een paar gouden en zilveren voorwerpen in, alsmede een nat toegevouwen pakje met Engelsche banknoten in een wit papier gewikkeld, waarop in slecht schrift vermeld stond: „Wij vergaan, tasch en inhoud is voor den vinder." Van verbazing sloeg de visschersvrouw een gat in de lucht. Onwillekeurig riep ze uit: „Heere! dat is uw werk." Nogmaals bekeek zij een en ander, veegde heel voorzichtig de banknoten af, reinigde de tasch en stopte toen daar alles weer in. Was haar man nu maar thuis!

Zij, die eenvoudige vrouw, wist de waarde niet van het papieren geld. Bovendien, zij mocht het zich niet toeëigenen. Ongetwijfeld had de zee de tasch aangespoeld. Deze was door Caro gevonden, die haar naar huis had gebracht. Vrouw De Bruin stopte het gevonden voorwerp onder haar bed, om als vader thuis kwam hem het eerst de tasch ter hand te stellen. Zij kon dien nacht niet rusten. De slaap week van haar oogen. Vóór het krieken van den dag stond zij op en bij het licht der lamp vatte zij de taak op, die zij den vorigen avond had neergelegd.

Wat zou deze dag haar brengen? Dat was alleen bekend aan Hem, Die alle dingen werkt naar Zijn heiligen wil. Na lijden geeft de Heere zoo menigmaal verblijden. Dat zou ook zij ervaren.

HOOFDSTUK VII.

Een dankstond.

Een driftig tikken op een der vensterluiken deed vrouw De Bruin verschrikt opstaan. De hond hief zijn kop slaperig op en begon te knorren. Zij deed voorzichtig de buitendeur op een kier open en zag toen Krijnsen voor de woning staan, die haar goeden morgen wenschte en met verbazing zei: „Mensch, wat ben je vroeg op. Ik kom je even zeggen, dat het vaartuig van je man in 't zicht is.”

„Wat zeg je daar, Krijnsen?” was haar verwonderde wedervraag. „Is het heusch waar?” Het klonk haar zoo ongelooflijk in de ooren.

„Wat ik je gezegd heb, is de waarheid, vrouw De Bruin. Overtuig je zelf van mijn tijding, door met me mee te gaan.”

„Dat doe ik,” zei ze beslist. „Wacht even, ik zal eerst gaan zien, of de kinderen nog slapen.” Een vluchtig onderzoek stelde haar gerust: haar kroost lag nog in de armen van den slaap. Voorzichtig sloot zij de deur en volgde den ouden visscher. Op een hoog duin geklommen, gaf hij haar een verrekijker, waardoor zij duidelijk de „Op hoop van Zegen” kon zien. Sneller klopte heur hart, gejaagd sloeg haar pols.

„Het schip heb ik gezien,” zei ze tot Krijnsen, „maar geen bemanning.”

„Dat zal wel waar zijn,” merkte de visscher op, „de afstand is nog te groot om personen waar te nemen. „Geduld en moed gehouden!”

Zoo gaarne was zij nog wat gebleven op het duin, maar ter wille van haar kinderen keerde zij terug. Zij bedankte Krijnsen voor zijn boodschap en spoedde zich toen snel naar haar woning, waar alles nog in rust was, behalve Caro, die haar tegemoet kwam in het woonvertrek. Langzamerhand kwam er beweging in de kinderschaar, die moeder hartelijk goeden morgen wenschte en haar als 't ware overstelpte met allerlei vragen.

„Ha!” zei Piet vroolijk, „Caro is er weer. Waar ben je gisteren toch geweest?” vroeg hij hem, maar de hond kon onmogelijk die vraag beantwoorden. Had hij kunnen spreken, ongetwijfeld zou hij tot zijn meester gezegd hebben: „Ik heb gisteravond op het strand iets gevonden en voor jou meegebracht.” Caro kwispelde met den staart, sprong tegen Piet op en blafte luidt, als wilde het dier zijn blijdschap uiten, dat het weer bij zijn meester was. Na den ochtendmaaltijd mocht Piet met den hond een uurtje naar het strand en moest dan naar school. Met zijn viervoetigen vriend ging hij weg en weldra bevonden zij zich dicht

bij zee. Ongeveer een half uur later kwam hij schier ademloos alleen de kamer binnenstormen. Met horten en stooten vertelde hij, dat hij vader op zijn schuit had gezien en — weg was hij weer. Vrouw De Bruin schreide van blijdschap, de kinderen jubelden: vader is terug! Er was reden om blijde te zijn.

Er heerschte dien morgen een buitengewone drukte op het strand. 't Scheen, of de geheele dorpsbevolking zich bij de zee bevond. Mannen, vrouwen en kinderen hadden zich opgemaakt om het binnenkomende schip te gaan begroeten. Heerlijk scheen de zon en wierp haar koesterende stralen over de menigte, die zonder luidruchtig vreugdebetoon, toch vroolijk gestemd was. Met behulp van eenige paarden trekken tal van visschers een vaartuig op het strand. Er is een knaap, die niet wachten kan tot het schip op den wal ligt. Zie eens, hoe hij door het zeewater plast, gevolgd door een hond. Hij klautert tegen de pink op en roept: dag vader! en eenige oogenblikken later ligt hij in zijns vaders armen, die hem een kus op het voorhoofd drukt en hem met tranen in de oogen vraagt: „hoe is het met moeder en je broertjes en zusjes?”

„Goed, vader!” antwoordde de knaap, dien gij kent, „moeder en de anderen komen dadelijk.” De hond is zijn meester gevolgd.

Luid blaffend rent hij op het dek heen en weer, als wilde hij aan visscher De Bruin zijn blijdschap toonen over diens terugkomst.

Na veel moeite is het vaartuig op het strand. Tal van visschers drukken De Bruin de hand; men verdringt zich om de pink.

Wie komt daaraan? Het is een moeder met haar kroost. Zonder dat het gezegd behoeft te worden, verleent de me-

nigte een doorgang voor haar en heur kinderen; 't is, of men gevoelt, dat een plechtig oogenblik staat te komen. „Dag, lieve man! dag, vader! dag, beste vrouw! dag, kinderen!” hoort men roepen, en tranen vloeien over de wangen, zoowel van grooten als van kleinen. Het snikken was algemeen. Men liet zijn tranen den vrijen loop: het waren tranen van dankbaarheid, die er op dat oogenblik werden geschreid. Die eenvoudige bevolking deelde in elkanders lief en leed. Daar begon een der mannen te zingen:

Geloofd zij God met diepst ontzag,

Onmiddellijk ontblootten mannen en knapen hun hoofden en liefelijk klonk op het stille strand uit zooveel monden:

Hij overlaadt ons, dag bij dag,
 Met Zijne gunstbewijzen.
 Die God is onze zaligheid,
 Wie zou die hoogste Majesteit,
 Dan niet met eerbied prijzen?
 Die God is ons een God van heil;
 Hij schenkt, uit goedheid zonder peil,
 Ons 't eeuwig, zalig leven:
 Hij kan en wil en zal in nood,
 Zelfs bij het naad'ren van den dood,
 Volkomen uitkomst geven.

Onder het zingen van dezen heerlijken psalm was Toon Dam zacht naderbij gekomen, als begreep hij, dat hij zich eerbiedig had te gedragen. Met één ruk nam hij de pet van zijn hoofd en zong een deel van dit schoone en aangrijpende lied mee.

„We hebben gezongen en dat is heel goed,” zei de oude Krijnsen, „het betaamt ons ook den Heere te danken. Komt,

doen we het," en allen knielden neder, ook de krankzinnige visscher. De oude man dankte op roerende wijze den goeden God voor diens bewarende zorg en liefde, en smeekte den zegen des Heeren af voor de andere visschers, die nog met hun schepen dobberden op de ongestadige wateren van de zee. Toen het amen plechtig van zijn lippen gleeed, riep Toon uit: „God is liefde." Aller oogen richtten zich naar hem; uit zijn mond had men zulk een belijdenis niet verwacht. Wat er op dat oogenblik in zijn ziel omging, was alleen bekend aan Hem, Die ook het hart van Toon doorgrondde. Hij stond op en verdween achter de duinen.

Wel lezer of lezeres, zoudt ge ook niet gaarne bij die dankstond tegenwoordig geweest zijn? Ja, zegt ge ongetwijfeld, en dan zoudt ge ook meegezongen hebben, nietwaar? Eerbiedig hadt ge geluisterd naar het gebed van dien ouden visscher.

De Heere Jezus heeft gezegd, dat er blijdschap zal zijn in den hemel voor de engelen Gods over éénen zondaar, die zich bekeert.

De Bruin, die zijn knecht voor een paar uren op de schuut achterliet, ging met vrouw en kinderen, gevolgd door Caro, naar huis.

Vader droeg kleine zus op zijn arm. Kraaiend van plezier woelde zij met haar tengere vingertjes door zijn ruige mufs.

„Goddank, dat ik thuis ben, vrouw!" zei hij, toen hij den drempel van zijn woning overschreed. „'k Had niet gedacht het leven er af te zullen brengen. Als ik wat uitgerust ben, zal ik mijn wederwaardigheden wel vertellen."

De leuningstoel stond voor vader klaar. Hij was nu thuis bij vrouw en kinderen en gevoelde zich gelukkig bij de zijnen.

HOOFDSTUK VIII.

Verlies en winst.

De eerstvolgende rustdag geleck voor de familie De Bruin wel een feestdag. Niet dat de nationale vlag wapperde van zijn nederige woning, neen er was geen uiterlijk vertoon, dat zoo licht aanleiding geeft tot dolle pretmakerij. Niets van dat alles. Op voorstel van Krijnsen bracht elke visschersfamilie van het dorpje er een verrassing heen. Geld, brood, koek, allerlei versnaperingen moest vrouw De Bruin in ontvangst nemen. Het ware alle bewijzen van liefde en dankbaarheid, dat de doodgewaande visscher in gezondheid was weergekeerd. Zijn vrouw had 's Zaterdags heel wat te koken en te braden voor den feestmaaltijd. De kinderen smulden reeds in het vooruitzicht van lekker eten. Vrouw De Bruin, die vroeger keukenmeid was geweest, kon de spijsen heerlijk klaarmaken, als zij er „de spullen maar voor had.” De oude Krijnsen was genoodigd als gast en had gevolg gegeven aan de vriendelijke uitnodiging. Van den feestdich zal ik maar niet veel zeggen. Het eten was overheerlijk en Caro, die dien middag niet te vergadigen scheen, kreeg heel wat vette hapjes. Moeder liet Anna een pannetje met soep brengen naar een oude, ziekelijke weduwe op het dorp, en had er nog een pudding met bessensap bijgedaan. Er was vreugde over de behouden thuiskomst van vader, die den predikant verzocht had in de morgengodsdiensstofening den Heere dank te zeggen voor zijn trouw en liefde, aan welk vriendelijk verzoek de dominee gaarne voldeed. Zoo werd ook in 's Heeren huis herdacht, wat God gedaan had voor De Bruin, en dat was geheel op zijn plaats.

's Avonds kwamen ongevraagd tal van visschers, zoodat het geheele woonvertrek vol liep. Sommigen zaten op

een omgekeerde mand, weer anderen op een paar oude tuinbanken.

„Je moest,” zoo sprak Krijnsen, die met smaak zijn pijp rookte, „ons eens wat vertellen van je reis, De Bruin. We zijn er allen nieuwsgierig naar.”

„Ja, vader, doe dat,” zei Piet, die met Caro dicht bij de deur zat.

„We zullen goed luisteren.” Men lachte om het gezegde van den schalkschen knaap.

„Gaarne wil ik aan je verzoek voldoen, vriend Krijnsen,” sprak de visscher, „als ik jullie maar niet verveel.”

„Begin maar,” riepen eenige stemmen.

„Toen ik zee koos,” zoo begon De Bruin, „hoöpte ik een voordeelige reis te hebben. Aanvankelijk ging het goed. Mijn beide knechts deden uitstekend hun werk en toen we de netten uitzetten, zei Harmen, die zoo jammerlijk verdronken is; baas, ik geloof, dat we heel wat zullen vangen. Ik hoop het met jou, Harmen, dacht ik, maar 't kwam geheel anders uit: we vingden weinig. Zeer teleurgesteld, wierpen we den volgenden dag nogmaals de netten uit en toen ging het beter.

Bezig zijnde de visschen uit te zoeken, kwam er een vliegende storm, die langen tijd aanhield. Het onweerde vreeselijk. Mijn pink werd geweldig heen en weer geslingerd. Karel, mijn andere knecht, die aan het roer stond, schreeuwde me toe: Baas, de schuit is lek. Gauw pompen! Ik vloog naar de plek, die hij me aanwees, waar een lek was. De knecht had gelijk. Met alle kracht begon ik te pompen, maar veel hielp het niet. Harmen kwam met een paar planken aandragen en probeerde het gat te dichten, 't geen ten slotte gedeeltelijk gelukte. Wel moest er voortdurend gepompt worden, maar het water in de schuit werd langzamerhand

minder. Toen Harmen naar het dek ging, sloeg een zware stortzee hem over boord. Volgens Karel zonk hij weg in de diepte en vond hij zijn dood in de golven. Daar het aanhoudende pompen mij zeer vermoeide, nam Karel mijn werk over en plaatste ik mij aan het roer, waarvan, zeer tot mijn schrik, een gedeelte was weggeslagen. Als een notedop danste het schip op het water. Met een hevigen slag viel de mast op het dek. Het scheelde maar heel weinig, of hij had mij getroffen. Wat moesten we nu beginnen? Het roer hield zich goed, al kraakte het meermalen. De storm hield aan. Met bange vrees zagen we den nacht tege- moet. Ons leven is steeds in 's Heeren hand. In stilte bad ik tot God om ons te redden. Ik dacht aan vrouw en kinderen en had her benauwd. We vergaan, baas! zei Karel. Ik was van dezelfde meening. 'k Heb een flesch met een briefje in zee geworpen. Of die is angespoeld, weet ik niet."

„Ja, vader", zei Piet ongevraagd, tot groote verbazing van Krijnsen en de andere aanwezige visschers.

„Tot overmaat van ramp", vervolgde De Bruin, „werd Karel ongesteld, zoodat ik van hem weinig hulp had; maar God heeft mij bijgestaan. Toen de avond was gevallen, stak ik de lantaarn op en plaatste deze vóór op de schuit. Ik nam mijn plaats weer in bij het roer en bleef daar den geheelen nacht. Bijna verstijfd van koude, vond Karel me, die met een doek om het hoofd mij kwam aflossen. De neergevallen mast had hem aan het hoofd getroffen. Toen was hij in een flauwte gevallen. Ontwaakt, herinnerde hij zich een en ander, maar bezat geen kracht om op te staan. Langzamerhand kreeg hij zijn volle bewustzijn terug en toen was zijn eerste werk naar mij om te zien. Baas, zei hij tot me, ga omlaag en neem wat rust. Je kunt het niet langer uithouden, dat kan ik je aanzien. Ik volgde zijn raad op en

ging naar beneden. Daar kookte ik water en zette koffie. Door dit warme vocht knapte ik wat op. Den knecht bracht ik ook een groote mok (kom) heette koffie. Aan voedsel had ik geen behoefte, maar op het herhaalde aandringen van mijn knecht, gebruikte ik een paar boterhammen. Vreemd, na het eten viel ik in slaap. Karel vermoedde dit zeker wel, want hij stoorde mij niet in mijn rust. Tegen den middag werd ik met een schrik wakker. Met haast maakte ik wat eten klaar en bracht den knecht zijn portie. We overlegden samen, wat ons te doen stond. Het eind der besprekingen was, dat we zouden trachten eenige stokken aan elkaar te binden bij wijze van mast en daaraan een klein zeil te bevestigen. Zoo gezegd, zoo gedaan. Bij dezen moeilijken arbeid, die urenlang duurde, losten we elkaar geregeld af. Eindelijk waren we klaar. Heere, bad ik luide, wees met ons en doe ons de juiste richting inslaan."

„Zoo behoorde het ook," viel Krijnsen den spreker in de rede, „want:

’t Is beter als w’ om redding wenschen,
Te vluchten tot des Heeren macht,
Dan dat men ooit vertrouw’ op menschen,
Of zelfs van prinsen hulp verwacht."

„Zoo dreven we," ging de verteller voort, „op Gods genade. Boven onze hoofden flikkerden duizendtallen van sterren, die den nacht verlichtten. Nu en dan dronken we een kop koffie, waardoor we wakker bleven. Met groote blijdschap begroetten we de zon. Heel in de verte zagen we een rookpluim. ’t Was, of men ons had gezien. Op ongeveer honderd meter van ons stoomde met halve kracht een Engelsch treiler aan bakboord langs ons. Matrozen wierpen ons een lijn toe, die we grepen en aan onze pink

vastmaakten. De Engelschman vroeg waar we naar toe moesten, en toen we hem dit gezegd hadden, nam hij ons op sleeptouw. We bleven varen in denzelfden koers: de Heere had ons in de juiste richting doen inslaan. Na ons ruim drie uren gesleept te hebben, moesten we de lijn losmaken, om dat de Engelschman een anderen weg nam.

We bedankten hem voor zijn vriendelijke hulp en kwamen gelukkig behouden thuis." Tot zoover het verhaal van vischer De Bruin.

Piet had met aandacht geluisterd en zijn oogen van vader niet afgewend.

„Je bent er best afgekomen”, zei een der mannen. „Je schuit heeft veel geleden en is niet meer zeewaardig.”

„’t Is haar laatste reis,” sprak De Bruin. „’k Zal haar verkoopen voor afbraak en dan zien een ander vaartuig te krijgen.”

Het gezelschap bleef nog eenigen tijd gezellig bijeen. Er is echter een tijd van komen, maar ook van gaan. Met een stevigen handdruk verlieten de gasten de familie De Bruin, bij wie zij eenige aangename uren hadden doorgebracht. Nu was men weer met eigen volk, zooals men wel eens zegt. Moeder had nog iets op haar hart, maar eerst moesten de kinderen naar bed zijn, dan zou zij haar man eens verrassen. Toen het kroost zich ter ruste had begeven, zei De Bruin tot zijn vrouw: „Door deze reis zijn we nog armer geworden, moeder! Ik heb geen geld om den knecht te betalen. Als ik de schuit verkoop, zal ik hem zijn loon geven. En wat zullen we dan doen?”

„Laat dat gerust aan God over, man! antwoordde zijn vrouw. „Je weet toch wel, dat er geschreven staat: „Op den berg des Heeren zal het voorzien worden?” Geloof je dat?”

„Zeker”, luidde zijn antwoord.

„Als je dat gelooft”, sprak zijn vrouw bemoedigend, „wanhoop dan ook niet aan de toekomst. Daar heeft de Heere wonderlijk voor gezorgd. Heb even geduld”. Zijn vrouw verwijderde zich kort en kwam weldra terug met de tasch, die zij haar man overhandigde, zeggende: „Dit heeft Caro op het strand gevonden en voor mijn voeten neergelegd.”

De visscher nam de tasch in zijn handen en bekeek haar nauwkeurig. Haar openende, vond hij daarin, wat wij u meegedeeld hebben in hoofdstuk VI. Hij telde de banknoten en riep toen met bevende stem: „Meer dan twaalfduizend gulden zit in de tasch. Vrouw, dit is een zegen uit zee. Wat is de Heere toch onuitsprekelijk goed!”

Ja, dat is Hij voor allen, die Hem vreezen en liefhebben; daarom:

Vergeet nooit één van Zijn weldadigheden;
Vergeet ze niet: 't is God, Die ze u bewees.

HOOFDSTUK IX.

De Strandvoogd.

Den volgenden morgen kwam Karel, de knecht, met het vriendelijke verzoek bij zijn baas om tien gulden: hij wilde op een der Oostfriesche eilanden een zijner familieleden eens gaan bezoeken.

„Ik zal het geld direct gaan halen,” zei vrouw De Bruin tot haar man, die haar verbaasd aankeek. Eenige oogenblikken later kwam zij met het geld terug en gaf het den knecht. De visscher sprak met hem af, als Karel terug kwam, te zullen afrekenen.

Welgemoed vertrok de knecht. Zijn hoofdwond beter-

de goed; toch had hij de wonde nog met een doek bedekt. Toen Karel weggegaan was, zei De Bruin tot zijn vrouw: „Jij hebt me uit een groote ongelegenheid gered. Hoe kom jij aan dat geld?”

„Wel”, antwoordde zij hem lachend, „eergisteren heb ik aan giften ruim dertig gulden ontvangen. God heeft wonderlijk voor ons gezorgd, man!” Hiervan hadden zij weer een nieuw bewijs.

Samen overlegden ze, wat ze met de tasch zouden doen. Zij mochten haar niet toeëigenen; dit verbood de wet en hun geweten.

Wel is waar, was zij door de zee aangespoeld en door Caro thuis gebracht, maar daarom was het hun eigendom nog niet. Al wat de zee opwierp, was volgens het barbaarsche strandrecht in vroegere eeuwen, voor den vinder. De goederen werden bij schipbreuk geroofd, de aangespoelde lijken uitgeschud, en wie den dood ontkwam, werd uitgeplunderd en doodgeslagen, of als lijfeigene het eigendom van hem, op wiens gebied hij was aangespoeld. 't Is wel gebeurd, dat de schepen door valsch kustlicht werden misleid. Lang heeft het strandrecht geheerscht ook in ons land. Nog in 1769 moesten de Staten van Holland en West-Friesland een plakkaat tegen strandroof en het plunderen van schipbreukelingen in zeedorpen uitvaardigen. De hyena's der stranden waren toen nog niet uitgeroeid. Gelukkig is voor het strandrecht de strandvonderij in de plaats gekomen, een instelling, waarbij een bepaald persoon der gemeente belast is met het toezicht op het in bewaring nemen van aangespoelde goederen.

Wie dus op het strand iets vindt, is verplicht hiervan kennis te geven of te bezorgen bij den strandvonder, ook wel strandvoogd genoemd. De vinder krijgt een deel der op-

brengrst van het voorwerp, als dit verkocht wordt, evenals de strandvoogd. Of nu alle door de zee aangespoelde zaken aan den strandvonder worden gebracht, kan ik niet beoordeelen; maar dit is zeker, wie reker met den Heere, zal het wel doen. Al wist niemand iets af van die tasch, God in den hemel, Wiens oogen over alles gaan en voor Wien niets geheim of verborgen is, was het bekend, en daar De Bruin zijn geweten niet wilde bezwaren met diefstal, besloot hij de tasch met haar inhoud zoo spoedig mogelijk naar den strandvoogd te brengen, die wel een anderhalf uur ver van zijn huis woonde. Laat ik u eens iets van dien man vertellen.

Hij heette Gustaaf Dolm en was vroeger visscher geweest. Booze tongen beweerden, dat hij heel wat geld van Toon Dam had gestolen en door allerlei slinksche manieren rijk was geworden.

In zijn jongelingsjaren bezocht hij druk de herbergen in de naburige stad en werd langzamerhand een dronkaard. Door zijn verregaande brutaliteit kreeg hij den bijnaam van „bullebak.” Hij was in hooge mate trotsch en liet zich heel wat voorstaan op zijn geld. Tegenspraak duidde hij niet; voor zijn meerderen was hij kruipend beleefd, voor zijn minderen of ondergeschikten een tiran. Het was velen een raadsel, dat hij tot strandvonder werd aangesteld. Of zijn geld hem aan dat baantje had geholpen, weten we niet mee te deelen; maar wel kan ik u zeggen, dat Toon Dam van die benoeming zei: „’t Is een schande, dat die kerel strandvoogd is geworden. De tijd zal het wel leeren.” De meeste visschers vreesden hem, want niets ontzag hij om zijn doel te bereiken. Wie zijn toorn had opgewekt, deelde in zijn haat en wraak. Hij bewoonde met een huis-houdster en een paar dienstboden een villa, gelegen aan den

voet van een duin. Hij kende rust noch duur. 's Nachts lag op een tafeltje altijd een geladen revolver: hij was bang voor dieven of inbrekers. Het grootste gedeelte van den dag was hij dronken, in een woord, hij was een monster van goddeloosheid. Arme, beklagenswaardige man met al zijn geld!

Na u het beeld geteekend te hebben van dezen strandvoogd, volgen wij De Bruin, die met een zak op den rug, waarin zich de tasch bevond, met Caro den weg insloeg, die leidde naar de woning van mijnheer Dolm, want hij moest altijd aangesproken worden als mijnheer!

Allerlei gedachten rezen in de ziel van den visscher op. Als de strandvoogd de tasch eens hield, dan kreeg de brenger misschien niets. De duivel fluisterde hem in: houd de tasch zelf, geen mensch anders dan je vrouw weet er iets van, en die zal je heusch niet verraden. Dan ben je een rijke man. Wees niet zoo eerlijk. Benadeel je vrouw en kinderen toch niet.

Neen, satan, zei De Bruin, hou maar op met je leugens. Gods wet zegt: gij zult niet stelen. Ik breng de tasch weg. De Heere weet, wat we noodig hebben. De duivel is er altijd op uit om zielen te verleiden. Hij is een leugenaar en moordenaar, lezer of lezeres! Wederstaat hem en hij zal van u vlieden.

Bij de villa van den strandvonder gekomen, schelde De Bruin aan. Een dienstbode opende de deur en vroeg hem, wat hij verlangde.

„Ik zou mijnheer, de strandvoogd gaarne eens willen spreken”, antwoordde hij.

„Die is op zijn kantoor, hierachter”, zei de meid, „maar of hij u zal ontvangen, weet ik niet. 't Is wel kantoor-tijd, maar mijnheer doet 's middags wel eens een dutje. Ge

kunt het echter probeeren. De beide klerken zijn ziek.”

De praatlustige dienstbode sloeg lachend de deur dicht. De visscher begaf zich naar het kantoor en tikte op de deur. Er kwam geen antwoord. Toen klopte hij wat harder en wachtte eenige oogenblikken. Hij vernam echter niet het minste geluid. Wat zou hij nu doen? Hij bonsde op de deur. Enkele seconden daarna hoorde hij op een bitsen toon roepen: „binnen!”

De Bruin trad het kantoor in, maar liet Caro achter. Beleefd groette hij mijnheer Dolm, maar zijn groet bleef onbeantwoord. Dit was geen bewijs van opvoeding. Mijnheer zat in een prachtige eikenhouten leuningstoel met beide ellebogen op zijn schrijftafel en keek met zijn slaperige oogen den bezoeker droomerig aan.

„Wie ben jij?” vroeg de allesbehalve beleefde strandvoogd.

„Visscher De Bruin, mijnheer!”

„Wat kom jij hier doen?”

„U een tasch brengen, die mijn hond op het strand gevonden heeft.”

„Wat zeg je? Heb je een hond gevonden?” Mijnheer Dolm lachte als iemand, die kiespijn heeft.

„Neen, mijnheer! Mijn hond heeft een tasch gevonden, die door de zee is aangespoeld en die kom ik u nu brengen.”

„Prullen en minderwaardige dingen, bezorgen jullie mij,” bulderde de strandvonder. Zaken van waarde houden jullie zelf, of verdonkeremanen ze. Denk je soms, dat ik het niet weet?”

„Ik heb me nooit iets toegeëigend, wat me niet toekomt. Ik ben geen dief, mijnheer!”

„Die praatjes ken ik al zoo lang. Jullie bent volgens je eigen zeggen allemaal o, zoo eerlijk, maar ik weet beter.”

„U kunt mij niet beschuldigen van een of anderen diefstal, mijnheer!”

De strandvoogd werd woedend en snauwde den visscher toe: „Pas jij en je kornuiten maar op, dat ik je niet snap. De gevangenis wacht je dan.” De strandvoogd grimlachte. Zijn met bloedbeloopen oogen flikkerden voor een oogenblik en drukten een bittere zielsstemming uit.

„Steek het ding eens in de hoogte”, beval hij barsch.

De visscher voldeed aan het bevel en wilde hem de tasch overreiken.

„Dat heb ik je niet gezegd,” zei hij met een verachtelijken blik. „Hou jij dat vieze ding maar vast. 't Is wat moois ook. Ja, zulke lorren brengen ze mij. O, man, wat ben jij eerlijk!”

Gelukkig bleef De Bruin kalm. Een driftige man zou hem naar alle waarschijnlijkheid bij de kraag hebben gevat.

„Toen de bark „Königstein” is vergaan, hebben jullie me van de lading niets bezorgd”, sprak mijnheer Dolm. „Waar is die gebleven?”

„Daar weet ik niets van,” antwoordde De Bruin met vaste stem.

„Dat zal wel waar zijn,” vervolgde de strandvoogd op sarrende manier. „Het vod, dat jij in je hand hebt, mag jij houden. 'k Heb prullen genoeg en ik zeg je, dat jij me zulke nesten in het vervolg niet meer behoeft te brengen. Begrepen?”

„Jawel, mijnheer!”

„Ruk op, je hebt me veel te lang opgehouden met je praatjes.”

„Ik heb mijn plicht gedaan, mijnheer!” sprak de visscher.

„Wat, je plicht!” schreeuwde de strandvonder. Hij werd rood van woede en sloeg met zijn rechtervuist op de

tafel, dat de inkt spatte op het groene tafelkleed. „D'er uit, of ik.....

„Houd u kalm, mijnheer,” zei de visscher. „U behoeft mij niet weg te jagen als een hond. Ik ga al. Dag, mijnheer de strandvoogd!”

De Bruin verliet het kantoor, waar de strandvonder hem zoo onheusch had behandeld. Hij stopte de tasch in den grauwen zak en ging met Caro naar huis. Nu was hij eigenaar van de taschi

Had de strandvoogd eenigszins kunnen bevroeden, dat er zich een aanzienlijk bedrag aan Engelsche banknoten in bevond, geloof mij, hij zou het gevonden voorwerp den visscher niet hebben laten houden. In zijn woede en domheid had mijnheer Dolm aan visscher De Bruin onwetend een kapitaaltje geschonken, dat vooral nu zoo goed te pas kwam.

Goddellooze menschen zijn niet zelden de uitvoerders van 's Heeren wil. Dat bleek ook nu weer. Na dien treurigen nacht had de goede God een blijden dag doen komen.

Welgelukzalig is hij, die den God Jakobs tot zijn hulp heeft, wiens verwachting op den Heere, zijn God is.

HOOFDSTUK X.

Eben Haëzer.

Wat een groot verschil tusschen dien strandvoogd en De Bruin, niet waar?

Laatstgenoemde dankte onderweg den Heere met een ootmoedig hart voor Zijn zegeningen en verhaastte zijn tred om spoedig thuis te zijn. Vroolijk blaffend liep Caro naast hem, dien hij nu en dan vriendelijk toesprak.

Het goedige dier verloochende zijn hondenaard niet. Onverwacht rende hij weg: hij had een duinkonijn in de

gaten gekregen en deed zijn best om het machtig te worden, maar ditmaal was het mis. Toen De Bruin de kamer binnenstapte, zag zijn vrouw aanstonds, dat haar man goed nieuws meebracht. „De tasch mocht ik houden, vrouw!” zei hij op blijden toon, „maar de bejegening door den strandvoogd was zeer onkeusch” en nu vertelde hij haar, wat hij wédervaren had.

„Schrijf”, zoo sprak zijn eega, „die beleedigingen in zand, lieve man, en vergeet ze liefst zoo spoedig mogelijk. Wat heeft God ons rijkelijk gezegend! We mogen gerust zeggen: uit verlies winst!” En zoo was het ook. De nijpende geldzorgen waren als met één pennestreek verdwenen. Nu was er ook verstand voor noodig om het geld nuttig te besteden. Een nieuwe schuit was onontbeerlijk, deze werd voor alle andere zaken het eerst gekocht en kreeg den naam van „Eben Haezer”, „want”, zei visscher De Bruin, „tot hertoe heeft ons de Heere geholpen”. De menschen op het dorpje stonden er verbaasd over; maar toen zij hoorden van „den zegen uit zee”, was het hun niet onbegrijpelijk meer. Zij gunden het hem van harte.

De bouwvallige woning werd flink opgeknapt en kreeg daardoor een vriendelijk aanzien. De armen der gemeente werden door den visscher niet vergeten. Toen hij de Engelsche banknoten voor Duitsch geld had ingewisseld, stopte hij laat op een Zaterdagavond een gesloten enveloppe met een flink bedrag aan geld heel stil in de brievenbus van den predikant. Op de enveloppe had vrouw De Bruin met een potlood geschreven: voor de armen op het dorp. Dat was een edele daad, niet waar? Wederliefde drong hen zoo te doen. Wanneer dit schoone voorbeeld meer navolging vond, dan werden er zonnestralen geworpen in arme gezinnen.

Piet kreeg zijn wensch: het volgende jaar ging hij op vaders schip mee naar zee. Caro werd door Anna met andere oogen aangezien.

Nu wilt ge zeker nog wel iets vernemen aangaande den krankzinnigen visscher. Na den dankstond was hij achter de duinen verdwenen. Daar vond men hem den volgenden dag in liggende houding; een beroerte had hem getroffen. Menschlievende personen brachten hem naar de woning van Krijnsen. Een ontboden geneesheer gaf niet de minste hoop: zijn einde was nabij. Nu en dan sloeg hij zijn oogen op en stamelde eenige onverstaanbare woorden. Kort voor zijn dood ging hij overeind op zijn bed zitten en lispelde zacht: „Ik-ga-sterven.” Een paar snikken en hij had opgehouden te leven. Bijna alle visschers van het dorp bewezen hem de laatste eer, toen de doode begraven werd.

Het einde van den strandvoogd was allertreurigst. Hij deed als Judas Iskarioth door zich zelve te dooden. Vreeselijk, nietwaar?

Visscher De Bruin werd door den zegen des Heeren een zeer bemiddeld man. Hij en zijn vrouw bleven nederig en ootmoedig en waren beiden voorbeelden van ware godsvrucht. Op denzelfden dag overleden zij. Beiden gingen in de rust, die er over blijft voor het volk van God.

Piet werd een flinke visscher, die den Heere vreesde. Zijn broers en zusters bleven op hetzelfde dorp wonen en konden het goed met elkander vinden. Meermalen spraken zij met elkander over 't geen de zee had aangespoeld en door Caro was thuis gebracht. God had aan visscher De Bruin „een zegen uit zee” geschonken.

De zegen des Heeren, die maakt rijk; en Hij voegt er geene smart bij. (Spr. 10: 22) Onthoud dit, lezer of lezeres, en weet, dat aan Godes zegen 't al is gelegen.
